

Obsah

Úvod	5	3. Psychodynamické perspektivy	35
1. Úvod do problematiky		3.7. Teorie osobnosti	35
1.1. Má sociální práce své dějiny?	7	3.1.1. Topografický model osobnosti	35
1.2. Profesionální sociální práce jako produkt modernizace společnosti	8	3.1.2. Strukturální model osobnosti	36
1.3. Východiska sociální práce jako profesionální aktivity	10	3.1.3. Intrapersonální konflikty	37
1.3.1. Cíl sociální práce	10	3.2. Vývoj osobnosti	38
1.3.2. Koncepty „sociálního fungování“ a „životní situace“	12	3.3. Obranné mechanismy	39
1.3.3. Paradigmata sociální práce	14	Vytěsnění	39
1.4. Aktivity sociální práce	17	Projekce	39
1.4.1. Aktivity zaměřené na problém	17	Sublimace	39
1.4.2. Aktivity podporující rozvoj potenciálu klienta	18	Opačně reagování	39
1.4.3. Aktivity preventivního charakteru	18	Regrese a fixace	39
1.5. Dilemata soudobé sociální práce	18	Identifikace	39
1.5.1. Formalizace a de-formalizace	18	Chybné úkony (parapraxe)	39
1.5.2. Profesionalizace a de-profesionalizace	19	Noční snění	40
1.5.3. Normativnost a nenormativnost	20	Racionalizace	40
1.5.4. Pomoc a sociální kontrola	20	3.4. Psychoanalytická terapie	40
1.5.5. Polyvalence a specializace	21	Analýza snů	41
1.5.6. Sociální práce jako věda a umění	21	Technika volných asociací	41
1.6. Vztah sociální práce k jiným disciplínám	21	Analýza přenosu	41
1.6.1. Sociologie	22	Analýza odporu	41
1.6.2. Psychiatrie	22	Závěr	42
1.6.3. Psychologie	23	Klíčové otázky	42
Klíčové otázky	23	Literatura	42
Použitá literatura	24	4. Psychosociální přístup	43
2. Teorie v sociální práci	25	4.1. Východiska	44
2.1. Charakter teorií v sociální práci	26	4.2. Metody a techniky	44
2.2. Výzkumy aplikace teorie sociální práce v praxi	28	4.2.1. Diagnostika	45
2.3. Posouzení a volba teorie	30	4.2.2. Vztah sociálního pracovníka a klienta	45
2.3.1. Posouzení a volba jedné teorie	30	Individualizace	46
2.3.2. Posouzení a volba více teorií	33	Nehodnotící postoj	46
Závěr	33	Respekt vůči klientovu právu na sebeurčení	46
Klíčové otázky	34	Zachovávání důvěrnosti vztahu	46
Literatura	34	Vyjadřování pocitů	46
		Kontrolovaná emoční angažovanost	46
		Akceptace	47
		Závěr	47
		Klíčové otázky	48
		Literatura	48

5. Humanistické a existenciální teorie – I. díl		7. Sociálněpsychologické a komunikační modely	
5.1. Humanismus v sociální práci	50	7.1. Teorie rolí	87
5.1.1. Přístup orientovaný na klienta	50	7.2. Etiketační teorie (labelling)	89
5.1.2. Transakční analýza	52	7.3. Teorie komunikace v sociální práci	90
Strukturální analýza	52	7.3.1. Základní charakteristiky verbální komunikace	90
Transakční analýza	52	7.3.2. Způsoby komunikace	91
Analýza her	54	7.3.3. Neverbální komunikace	92
Analýza scénáře	55	7.4. Strategická terapie	93
5.1.3. K humanistické tradici sociální práce	55	7.4.1. Vybrané pojmy strategického přístupu	94
5.2. Existencialismus a sociální práce podle Neila Thompsona	55	7.4.2. Čtyři varianty her bez konce	96
5.2.1. Základní pojmy	56	7.4.3. Strategická terapie a paradox	97
5.2.2. Aplikace existenciálního myšlení	58	Klíčové otázky	98
Výchova a rodina	58	Literatura	98
Sociální práce se seniory	59		
Klíčové otázky	60	8. Kognitivně-behaviorální teorie	
Literatura	60	8.1. Východiska behaviorální teorie	99
6. Humanistické a existenciální teorie – II. díl		8.1.1. Učení	100
6.1. Východiska	63	8.2. Behaviorální terapie	101
6.1.1. Existenciální vakuum, existenciální frustrace, noogenní neuroza	63	8.3. Role sociálního pracovníka	103
6.1.2. Nemoci doby jako důsledky existenciální frustrace	64	8.4. Cesty behaviorálního myšlení	105
6.2. Existenciální analýza	66	Klíčové otázky	106
6.2.1. Otázka svobody člověka	66	Literatura	106
6.2.2. Otázka po smyslu života	68		
Shrnutí k problematice smyslu	72	9. Přístup orientovaný na úkoly	107
6.2.3. Hodnoty	73	9.1. Užité techniky v jednotlivých fázích	108
6.2.4. Čas	78	9.1.1. Příprava, explorace problému (první až šestá schůzka)	108
6.2.5. Dimenzionální ontologie	78	9.1.2. Formulace cílů a úkolů (čtvrtá až sedmá schůzka)	110
6.2.6. Odmítnutí redukcionismu a psychologismu	80	9.1.3. Plnění úkolů (sedmá až desátá schůzka)	111
6.3. Logoterapie	81	9.1.3. Terminace (dva až tři kontakty)	111
6.3.1. Logoterapie mezi jinými psychoterapiemi	82	Klíčové otázky	112
6.3.2. Vymezení logoterapie vůči psychoanalýze a individuální psychologii	82	Literatura	112
6.3.3. Logoterapie a náboženství	83	10. Krizová intervence	113
6.3.4. Logoterapie a vztah ke klientovi	84	10.1. Co je to krize	114
6.3.5. Logoterapie jako metoda	84	10.1.1. Krize jako zátěž i šance	115
Klíčové otázky	86	10.2. Vznik a vývoj krizové intervence	115
Literatura	86	10.3. Východiska současné krizové intervence	117
		10.4. Průběh krize	118

10.4.1. Základní znalosti o krizi	118	13. Antiopresivní přístupy	139
10.4.2. Fáze krize podle Kastové	118	13.1. Antiopresivní přístup jako	
10.4.3. Fáze krize podle		jednotný model sociální práce	139
Kübler-Rossovové	119	13.2. AOP v rozmanitých	
10.5. Zásady práce s lidmi v krizi	121	perspektivách	142
Závěr	123	13.3. Paulo Freire – pedagogika	
Klíčové otázky	123	osvobození	144
Literatura	124	13.3.1. Obecná východiska	145
11. Sociální práce se skupinami	125	Závěr	148
11.1. Typy a účely skupin	126	Klíčové otázky	149
11.2. Plánování skupiny	126	Literatura	149
11.3. Stádia vývoje skupiny	128	14. Ekologická perspektiva	151
Klíčové otázky	130	14.1. Obecné východisko	152
Literatura	130	14.2. Hodnoty v ekologické	
12. Komunitní sociální práce	131	perspektivě	152
12.1. Co je to komunita	131	14.3. Poznatková báze v ekologické	
12.2. Definice komunitní práce	131	perspektivě	154
12.3. Cíle komunitní práce	132	14.3. Dovednosti v ekologické	
12.4. Základní charakteristiky		perspektivě	157
komunitní práce	132	14.5. „Life“ model sociální práce	158
12.5. Přístupy ke komunitní práci	133	Závěr	159
12.6. Úkoly, znalosti a dovednosti v		Klíčové otázky	159
komunitní sociální práci	135	Literatura:	160
12.7. Fáze komunitní práce	137	Jmenný rejstřík	161
Závěr	138	Věcný rejstřík	163
Klíčové otázky	138		
Literatura	138		